

Sygn. akt III Ca 276/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Leszek Dąbek

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy R.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w R. Ś.

z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt I C 2458/18

1) **oddala apelację;**

2) **zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

Sędzia Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 276/19

UZASADNIENIE

Powódka Gmina R. żądała zasądzenia na jej rzecz od pozwanej (...) Sp. z o.o. w K. kwoty 3.690 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 07 2016 r. oraz zasądzenia kosztów postępowania.

Uzasadniając żądanie twierdziła, że pozwana nie wywiązała się z łączącej strony umowy zawartej w dniu 3 07 2015 r., nie wykonując dokumentacji projektowej wraz z prowadzeniem nadzoru autorskiego nad budową ścieżki rowerowej. Termin wykonania umowy określono na dzień 3 05 2016 r. Pozwana w kwietniu 2016 r. wniosła o wydłużenie terminu realizacji umowy do października 2016 r., jednak powódka wyraziła zgodę o przedłużeniu terminu realizacji umowy jedynie o 30 dni. Jednocześnie powódka wezwała pozwaną do podjęcia działań zmierzających do wykonania umowy. Wobec braku porozumienia powódka w dniu 20 05 2016 r. odstąpiła od umowy i z tego tytułu naliczyła karę umowną w kwocie 3.690 zł wyznaczając 7-dniowy termin zapłaty.

W dniu 15 06 2018 r. w Sądzie Rejonowym w R. Ś. sporządzono nakaz zapłaty, w którym polecono pozwanej zapłacić powódce dochodzone należności.

Pozwana (...) Sp. z o.o. w K. wnosila sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wnosila o oddalenie powództwa.

Podniosła zarzut przedawnienia dochodzonych roszczeń wskazując na regulacje przepis art. 646 k.c.

Sąd Rejonowy w R. Ś. w wyroku z dnia 21 11 2018 r. zasądził

od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.690 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 07 2016 r. oraz orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia stwierdził, że stan faktyczny sprawy co do zasady był bezsporny pomiędzy stronami i prowadzony przez nich spór koncentrował się wokół kwestii przedawnienia kary umownej oraz rozstrzygnięcia kwestii jaki typ umowy wiązał strony, w szczególności czy była to umowa o dzieło. Ocenil, że strony łączyła umowa mieszana, łącząca w sobie zarówno cechy umowy o dzieło, jak i umowy zlecenia, o czym świadczy jej treść. Przywołał przepisy art. 395 § 1 i § 2 k.c. i art. 483 § 1 k.c. oraz uznał, że strony mogły zastrzec karę pieniężną na wypadek odstąpienia od umowy. Sąd uznał, że kara pieniężna jest odrębnym bytem prawnym od stosunku podstawowego łączącego strony, a rozumienie powyższej kwestii zaprezentowane przez pozwaną prowadziłyby do absurdu wniosku, że strony zastrzegając karę umowną nigdy nie mogłyby jej wyegzekwować z uwagi na odstąpienie od umowy. Sąd stwierdził, że z uwagi na powyższe rozważania w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ogólne o przedawnieniu, skoro roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie związana jest z prowadzeniem działalności gospodarczej to termin przedawnienia wynosi 3 lata. Skoro pozew wniesiono 25 05 2018 r. uznać należało, że w dacie złożenia pozwu roszczenie powódki nie było przedawnione. O kosztach procesu orzekał w oparciu o regulację art. 98 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżyła **pozwana (...) Sp. z o.o. w K.**, która wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Ewentualnie wniósł o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznawania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. Zarzucała, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe, regulacje art. 232, art. 233 i art. 328 § 2 k.p.c. w sposób szczegółowo opisany w apelacji oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, regulacje art. 65 k.c. w zw. z art. 353¹ k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron, art. 118 k.c. poprzez jego zastosowanie oraz art. 646 k.c. poprzez jego niezastosowanie.

Powódka Gmina R. wniosła odpowiedź na apelację, w której wnosila o oddalenie apelacji oraz zasądzenia na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym wynagrodzenia radcy prawnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje :

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenia powódki a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę.

Ustalenia faktyczne składające się na podstawie faktyczną orzeczenia mają odniesienie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowy, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, zaś informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają i jako takie są w pełni wiarygodne.

Zarzuty apelacji naruszenia prawa procesowego przy konstruowaniu podstawy faktycznej orzeczenia oraz istnienia sprzeczności pomiędzy poczynionymi ustaleniami a treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego tylko werbalnie odnoszą się

do podstawy faktycznej orzeczenia, gdyż dotyczą one oceny i poczynionych ustaleń

i jako takie w istocie nie odnoszą się do skonstruowanej podstawy faktycznej orzeczenia, lecz do jej oceny prawnej i jako takie nie mają wpływu na powyższą ocenę.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego

w swym zasadniczym zarysie jest prawidłowa.

Ma ona oparcie w prawidłowo zastosowanych przepisach prawa i postanowieniach łączącej strony umowy wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i ze wskazanymi poniżej odmiennościami Sąd odwoławczy ocenę prawną Sądu pierwszej instancji w całości podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

W szczególności Sąd Rejonowy trafnie ocenił, że zawarta przez strony umowa w swej zasadniczej konstrukcji jest umowa mieszaną łączącą w sobie zarówno cechy umowy o dzieło jak i umowy zlecenia.

Słusznie także ocenił, że leżące u podstaw dochodzonych roszczeń postanowienia umowy nakładające na pozwaną obowiązek zapłaty kary umownej na wypadek odstąpienia przez powódkę od umowy, dodatkowo regulujące – obok regulacji art. 395 k.c. – skutki odstąpienia od umowy, mają swe prawne podniesienie w wyrażonej

w art. 353¹ k.c. - zasadzie swobody umów.

Ich treść nie pozostaje w sprzeczności z naturą instytucji odstąpienia od umowy, możliwość ich zastosowania w obrocie cywilno-prawnym nie została wyłączone

w obowiązującym prawie i nie sposób także ich uznać je za sprzeczne zasadami współżycia społecznego, stąd też są one ważne i wiążą strony.

Sama zasadność i wysokość dochodzonych roszczeń nie była kwestionowana przez pozwaną (w swych wywodach prawnych koncentrowała się ona na zagadnieniu ich przedawnienia) i mają one swe prawne odniesienie w prawidłowo zastosowanych przez Sąd Rejonowy wskazanych powyżej postanowieniach umowy.

Sąd Rejonowy odnosząc się do zarzutu przedawnienia dochodzonych roszczeń słusznie zauważył, że skorzystanie przez powódkę z przysługującego jej zgodnie

z umową z prawa do odstąpienia od umowy, co do zasady powoduje, że z mocą wsteczną wszystkie skutki prawne – poza powstaniem po stronie powódki roszczenia

do żądania od pozwanej zapłaty przedmiotowej kary umownej - zostają uznane za niebyłe.

Dlatego postanowienia umowy dotyczące odstąpienia od umowy mają niezależny byt od stosunku podstawowego i są od niego konstrukcyjnie niezależne.

Niezależność ta przemawia za przyjęciem, że w tym zakresie mamy do czynienia z odmienną od umowy podstawowej inną dodatkową umową („umową o odstąpieniu od umowy”).

Wyłącza to zastosowanie do wynikających z niej roszczeń regulacji prawnych dotyczących przedawnienia przewidzianych dla umowy podstawowej, w tym postulowanej w apelacji regulacji art. 646 k.c., a to z kolei powoduje, że roszczenia

te przedawniają zgodnie z regułami przedawnienia roszczeń przewidzianymi w art. 118 k.c.

Umowa podstawowa dotyczył opracowania przez pozwaną na rzecz powódki dokumentacji projektowej wraz z prowadzeniem nadzoru autorskiego – (...) ścieżki rowerowej....

Jej opracowanie nie było związane z prowadzoną przez powódkę działalnością gospodarczą, wobec czego wobec tego co przyjął Sąd Rejonowy w sprawie ma zastosowania 10 letni termin przedawania roszczeń, co jednak nie miało wpływu na wynik sprawy (poniżej).

Powódka w dniu 24 05 2016 r. doręczyła pozwanej pismo z dnia 20 05 2016 r. informujące o odstąpieniu od umowy oraz naliczając karę umowną na sumę 3.690 zł.

W następstwie tego od dnia następnego rozpoczął bieg wskazany powyżej 10 letni termin przedawnienia roszczeń, który nie upłynął do chwili wniesienia pozwu (upływał z dniem 24 05 2026r. a pozew wniesiono do Sądu Rejonowego w dniu 25 05 2018r.).

Dlatego podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia dochodzonych roszczeń jest nieuzasadniony, co w połączeniu z powyższym czyni pozew zasadnym.

Ostatecznie znalazło to prawidłowe odzwierciedlenie w zaskarżonym wyroku, przez co apelacja jest bezzasadna w rozumieniu art. 385 k.p.c., a to z mocy zawartej

w nim regulacji prowadził do jej oddalenia.

Reasumując zaskarżony wyrok odpowiada prawu i dlatego apelacje pozwanego jako bezzasadną oddalono w oparciu o regulację art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. biorąc pod uwagę, iż pozwana uległa w całości w postępowaniu odwoławczym i powinna zwrócić powódce poniesione przez nią w tym postępowaniu koszty procesu w łącznej wysokości 450 zł, na które składają się koszty zastępstwa przez fachowego pełnomocnika (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

Sędzia Leszek Dąbek